

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

§. 1. De præparatione ante orationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

pitū excitata; vel ejulantium clamoribus ad commiserationem provocata, inter quos non deerant quos aliquo amoris affectu fortè prosequeretur, amoris suo temerè obsequitur: in statuam falsis transformatur, ut inde ad majorem in actionibus considerationem adhibendam posteritas omnis doceretur.

21. Quinam à Deo relinquantur.
Deus, aiebat S. Theresia, eos, qui ad se auxilij gratiā in operibus suis non recurrunt propriæ confidentiæ temerè innixos sæpe derelinquit, unde plerumque tot præposteros, sinistrosque actionum eventus aspiciamus: quod ipsum in se deplorat S. Bernardus, addens se, dum in sæculo ageret, peccasse sapius præcipitatione in agendo, & ignorantia; in monasterio sæpe peccare defectu attentionis & negligentia; idem fateamur oportet, si modum nostrum agendi ad trutinam discutiamus: meritoque Deus continuo à nobis pro remedio est invocandus.

B. Jordanus secundus Ordinis B. Dominici Generalis, ut hoc malum à suo Ordine averteret, B. Lutgardem, cujus virtutes, sanctimoniamque admirabatur, impensè rogavit, ut Psalmum qui incipit, *Deus miseretur nostri*, quotidie, pro se, suisque recitaret; quod illa lubenter se facturam adpromisit; ipse deinde in itinere Jero-

solymitano vitā sanctus eidem Virgini lumine circumfusus apprensus, seque naufragio è vivis ereptum, & cælo receptum annuntians, rogavit, ut in ejusdem Psalmi recitatione pro suo Ordine, porrò pergeret, tanquam supplicatione pro operariis in vinea Domini fructuosissimā. Idem ego auctor sum, ut facias quisquis amas ad rectè agendum, duo necessaria à cælesti Rege quotidie impetrare, lumen scilicet, & bene agendi vim atque constantiam.

IV. DISSERTATIO.

De Oratione.

§. I.

De præparatione ante orationem.

Quam sit hæc necessaria, duobus locis in sacra Scriptura docet Spiritus sanctus. Primus est: *Maledictus homo, qui facit opus Dei negligenter*; cum verò inter opera quæ Deum spectant, oratio primum ferè locum sibi vindicet, ne quis maledictionem incurrat, dum ad eam accingitur, socordiam & negligentiam procul ableget necesse est, ut monet S. Gregorius, quæ ab amoris erga Deum
Nnnn 2 defe-

I.
Præparatio præmittenda orationi.
Jerem. 48.

L. 9. mor. c. 26.

defectu, & exigua tantæ Majestatis apprehensione manare solet.

2.
In quo
consistat.

Alter locus est, apud Eccles. *Ante orationem præpara animam tuam, ne sis quasi homo, qui tentat Deum.* Hanc præparationem in duobus consistere, ait S. Chrylostomus. 1. Ut cogitationibus non solum perverfis, sed & inutilibus aditum ocludas. 2. Ut Dei Majestatem, tuamque vilitatem bene apprehendas: ad quod Abrahami exemplum nobis proponit Philo Judæus; qui dicebat: *Loquar ad Dominum, cum sim pulvis & cinis?* Cui merito jungi potest S. Francisci in orando profundissima humilitas, qui id temporis auditus est dicere: *Quis sum ego, & quis es tu Domine? Tu abyssus essentialis, sapientiæ, & bonitatis; ego verò abyssus nihil, ignorantia & malitia.* Tria ergo cogitanda juxta S. Chrylostomi monitum. Quis est qui orat; apud quem orat; & quorsum orat. In quibus si negligenter procedimus, merito similes erimus homini, qui tentat Deum; qui idè tentare Deum dicitur, ut explicat S. Thomas, quia de suo non adfert, quod requiritur ad Deum sibi conciliandum, & quod ab eo postulat impetrandum, sicut is, qui copiosam messem à Deo expectaret, cum ipse priùs nec araverit, nec sementem fecerit. Tentat enim Deum ex mente Jansenij super illum lo-

3.
Tria cogitanda,
quis orat,
apud què,
quid petit.
Hom. 9.

2. 2. q. 97.
a. 3. ad 3.

cum, qui quod sui officij est, non facit, & per miraculum à Dei providentiâ expectat, quod intendit, qui proinde vancordiâ suâ Deum potius ad iram provocat, quàm impertret, quod desiderat. Hinc S. Eucherius suos monet, ut ante orationem omnia illius impedimenta amoveant, quia quantum diligentia ad orationem adferrent, tantum ex ea gratia & benedictionis referrent.

Maximi semper faciendum existimavi hoc S. Bernardi monitum; quo ante orationem locum considerationi dandum esse significat: *Accedendum, inquit, non irruendum: accedit qui pedem considerationis priùs figit: irruit, qui nullo respectu, nullâ ejus, cum quo agit, habitâ ratione, quasi stupidus contemptim orationem aggreditur; cujus exemplum habemus in Aman, qui Assueri ad iram concitati apprehensione, quasi de sana mente dejectus, nec decori & sui ac Regiæ dignitatis in Esthere memor, ad lectuli ejus pedes corruit, cujus facti insolentiâ Rex commotior eum continuò ad furcam rapi jussit.*

In Evangelio dum Pharizæus ille sui Laudator, non tam ut oraret verecundus precator accessit, quàm ut se laudaret; vino superbia temulentus irruit, novæ præsumptionis reus, & Deo magis,

Hom. 7.

4.
Confidè
ratè accè
de, non
irruet.

5.
Pharizæi
& Publicani di-
versus
modos
verbo lic-
cessu.

gis, quàm antea exosus domum miserabilior, & sordidior redijt; cum è contrà publicanus vix ad Deum accedere ausus, & in templi vestibulo consistens sui accusator, & divinæ clementiæ deprecator, peccatorum indulgentiâ obtentâ, novis gratiarum donis auctior ad sua regreditur. Ex quo intelligi faciliè potest illud Psalmistæ: *Oratio ejus fiat in peccatum*; quia scilicet propter orantis indignitatem, atque socordiam, labem peccati in animam secum devehit, & quæ aperiendis Dei thesauris ad instar clavis servire debebat, Dæmoni ad commaculandam animam, eamque ad inferos præcipitandam ansam præbet. Scalam, ait Chrysostronus, à Deo ad cæli conscensum subministratam, hominis negligentia in scalam descensus in puteum abyssi convertit. Cum viro in aliqua dignitate constituto de rebus magni momenti acturi, ad vestium nostrarum, orisque totius honestam compositionem, & sermonis, verborumque decorum animam advertimus; nec parem cum Deo de salute, ætæroque præmio tractaturi diligentiam adferendam censebimus? Qui voce & instrumentis canunt, ne audientium auribus molesti sint, voces cum instrumentorum sono curiosè attemperant: & nos Deo non putamus parum gratos futu-

ros, si linguæ cogitationesque nostræ inter orandum plurimum discordes nescio quid stridulum ejus auribus ingerunt? Ut hoc malum devitemus, duo ante orationem præmittenda monet Franciscus Suarez. Excitandum primò ingens colendi Dei desiderium, atque ad hoc magna animi submissio, & à divina bonitate ob infirmitatem, indigentiamque nostram humilis, & plena spei dependentia est adhibenda. Secundò ardentè à Spiritu sancto subsidium gratiæ postulandum: cum enim juxta Apostolum aliquid boni cogitare ex nobis sufficientes non sumus, multò magis ad orationem cælesti indigemus auxilio: quod idcirco sæpiùs à Deo orationis tempore postulandum monet S. Chrysostronus, si Dæmoni ad eam perurbandam vigilanti, & omnem accessum pertentanti, aditum præcludere velimus.

Quod accuratè à P. Petro Fabri observatum legimus, qui ad cujusque Psalmi initium oculis ad cælum erectis: Pater cælestis, aiebat, da mihi spiritum bonū. Observatum etiam fuisse arbitror ab illo juveni Religioso in vitis SS. Patrum, ad quem propiùs accedere non audebat Tartareus prædo, quòd inter orandum igneas faculas ex ore vebrare videretur. Id etiam cordi plurimum fuisse vi-

Nnn 3 deo

l. i. de orat.

Hom. 4. de fide Anna.

7. Exemplo P. Fabri & aliorum.

deo S. Coletæ, quæ moniales suas ante officij horarij, & orationis exordium in choro adesse volebat, ut similibus præsidij se præmunirent, quod & ipsa tantâ attentione factitabat, ut toto orationis decursu, ante Regem gloriæ consistere videretur, eiq; officia horarum eò gratiora forent, quò longiora; quia prolixior inde nascebatur cum Deo sermocinatio, & laudatio.

8.
Quinque
virtutes
in oratio-
ne exer-
cendæ.

Quinque potissimùm virtutū Orationis tempore frequentanda videtur exercitatio. Primò Fidei, quâ Deum præsentem, & nos contuentem, atque ad id quod agimus, attendentem credimus. Secundò Spei, quâ nos tum ad bene orandum, tum ad generatim omnia, quæ ad salutem æternam necessaria sunt, obtinenda, gratiæ subsidium impetraturos confidimus. Tertiò Charitatis, quam velut orationis nostræ scopum aspiciamus, ut nimirum illâ adjuvante intimam & indissolubilem cum Deo amicitiam contrahamus, illique placere, & voluntati ejus in omnibus perfectè obsequi possimus. Quartò Religionis, quâ cultui divino procurando, augendoque inter orandum vacamus impensius. Quintò Humilitatis: quæ, velut orationis affecta illam in exordio, in decursu, illam denique in fine comitatur, & pudore suo coho-

nestat, Deo que reddi acceptam: semper enim (ajebat Iudith) humilium tibi placuit deprecatio. His quinque virtutibus patientiam, animique firmitatem jungendam puto. Nam, si sanctam Theresiam audimus, animo æquè generoso & forti ad orationem accedendū est, ac si ad subeundum martyrium te accingeres.

Video cruces, dicebat B. Franciscus Salesius, & ad illarum conspectum caro quidem mea contremiscit, & fremit; sed cor meum illas adorat: ita est: Salvete parvæ & magnæ cruces, adeste, ut vos exosculer, & amplectar, indignus, qui vel sub umbra vestra delitescam: quàm bonum est ubi vis locorum esse cum Christo: obversatur menti meæ boni latronis cum Christo pendentis anima, cui Paradisi fruitionem isto die Christus promiserat, & ecce è corpore egressa continuo ad inferos ducitur: sed illi infernus, tum Paradisus fuit, quia Christus ibi fuit: sine Deo cæli inferorum loco habendi; cum Deo infernus veri cæli, si non nomen, certè felicitatem sortitur. Vbi tempore orationis inter cruces versaris, nò tantùm patienter, sed etiam jucundè eas seres; si ad Deum præsentem, & spectantem, tibi que benevolam animam adverteris. Homo fame laborans, panem etiam aridum avidè devorat, & per-

2. Manj
c. 2.

7.
Accedendum ad orationem & ad crucem.

Epist. 99.

per beatum se putat, si potest adipisci: ita qui patienti desiderio accensus orationi insistit, non ille cælestes delicias in illa venatur, sed dummodo Deo placeat, quidquid duri, amarique inter orandum occurrit, animo constanti excipit, & exhaurit: tu ad hoc te accinge, & consolationes, deliciasque ad æterna, quæ post hanc vitam sequentur, præmia remitte.

§. 2.

De Oratione vocali.

PRodest hæc oratio, animumque impingat, si cum præparatione, & mentis attentione fiat, aliter minimè. Qui vocaliter orat, ait S. Theresia, nec confiderat, quem alloquatur, neque quid postulet, neque quis ille sit, qui rogat, etsi labia multum moveat, parum tamen orat: qui cum Deo quasi cum plebeio homuncione agit, & quod in buccam venit, nullo delectum attentionemvè effutit, non orat ille; sed potius Deum ad iram provocat: atque utinam inter Christianos ad tantam impudentiam, & brutis innatam stupiditatem nemo dilabatur. Non in multitudine verborum, sed in attentione fervoreque consistit hujus orationis bonitas, & fructus. Cum in hortulo Gethsemani tribus horis Christus oravit, idem sæpius reperijse videtur; &

non tam verba, dictionemque mutasse, quam in eadem animi submissione, fervoreque perseverasse; quem S. Franciscus, dum dixit noctem integram: *Deus meus, & omnia*, & Masseus ejus discipulus, imitati videntur. Hic enim à mediâ nocte ad usque dici crepusculum hoc solum repetebat: *Domine Deus, da mihi peccatorum meorum contritionem, eorum emendationem, & gratiam pro illis satisfaciendi, secundum tuam sanctissimam voluntatem*: mane verò post auditum Missæ Sacrificium cantillando dicebat pluribus horis: *Domine Deus, fac queso, ut te cognoscam, te timeam & te amem*. Inter verò Eremitæ illos sanctissimos, unus hæc pauca, sed magni momenti & ponderis verba inter orandum proferebat: *Domine, quod vis, & sicut vis*. Duo optabat semper egisse S. Egidius B. Francisci discipulus, dicebatque: Si à mundi exordio, ad ejus usque finem vitam propagare mihi concederetur, toto illo decursu nihil aliud fecisse vellem, quam Deo primò pro acceptis beneficijs gratias egisse; secundò de peccatis me accusasse & reprehendisse. Virum idiotam, & tam tardi ingenij, debilisque memoriæ, ut orationem Angelicam integrè recitare non posset, cū juvare vellet S. Brigitta, Deum rogavit, ut quid cum illo sibi agendum esset, inspirare dignaretur:

ref-

II.
Varij va-
riorum o-
randi mo-
di.

10.
Orationis
vocalis
bonitas in
quo con-
sistat.